ATODLENNI

ATODLEN 1

Rheolau cynnal etholiad cynghorwyr ar gyfer prif ardal pan na chynhelir y bleidlais ynghyd â phleidlais mewn etholiad arall

RHAN 5

Gwaredu Dogfennau

Selio papurau pleidleisio mewn etholiadau lle ceir gornest

61.—(1) Mae'r rheol hon yn gymwys ar ôl cwblhau cyfrif y pleidleisiau mewn etholiad lle ceir gornest.

(2) Rhaid i'r swyddog canlyniadau selio mewn pecynnau ar wahân—

(a) y papurau pleidleisio a gyfrifwyd, a

(b) y papurau pleidleisio a wrthodwyd (gan gynnwys y papurau pleidleisio a wrthodwyd yn rhannol).

(3) Ni chaiff y swyddog canlyniadau agor unrhyw becynnau a seliwyd o dan reol 51(3) sy'n cynnwys—

(a) papurau pleidleisio a dendrwyd,

(b) rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd,

(c) tystysgrifau a ildiwyd gan gwnstabliaid neu staff swyddogion canlyniadau o dan reol 37(4) neu (5), neu

(d) copïau a farciwyd o'r cofnodion cofrestru a'r rhestrau dirprwyon.

Danfon dogfennau i'r swyddog cofrestru mewn etholiadau lle ceir gornest

62.—(1) Mae'r rheol hon yn gymwys pan fo'r swyddog canlyniadau wedi selio'r papurau pleidleisio a gyfrifwyd ac a wrthodwyd o dan reol 61(2).

(2) Rhaid i'r swyddog canlyniadau anfon y dogfennau a ganlyn at swyddog cofrestru'r cyngor sir neu'r cyngor bwrdeistref sirol y cynhelir yr etholiad yn ei ardal—

(a) y pecynnau o bapurau pleidleisio sydd ym meddiant y swyddog canlyniadau;

(b) y cyfriflenni papurau pleidleisio a baratowyd o dan reol 51(5);

(c) y datganiadau o'r papurau pleidleisio a wrthodwyd a baratowyd o dan reol 56(7);

(d) y datganiadau ynglŷn â chanlyniad dilysiad y cyfriflenni papurau pleidleisio a baratowyd o dan reol 54(5);

(e) y rhestrau a'r datganiadau a ganlyn—

(i) y rhestrau pleidleisiau a farciwyd gan y swyddog llywyddu, ynghyd â datganiad o nifer y pleidleiswyr y mae eu pleidleisiau wedi eu marcio o dan y penawdau "anabledd" a "methu darllen" (gweler rheol 43);

(ii) y datganiadau a wnaed gan gymdeithion pleidleiswyr ag anableddau (gweler rheol 44);

(iii) y rhestrau pleidleiswyr ag anableddau a gynorthwywyd gan gymdeithion (gweler rheol 45);

(iv) y rhestrau pleidleisiau a dendrwyd (gweler rheol 47);

(v) y rhestrau a gadwyd o dan reol 49 (cywiro gwallau ar ddiwrnod y bleidlais);

(f) y pecynnau sy'n cynnwys y rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd;

(g) y pecynnau sy'n cynnwys tystysgrifau a ildiwyd gan gwnstabliaid neu staff swyddogion canlyniadau o dan reol 37(4) neu (5);

(h) y pecynnau sy'n cynnwys copïau o gofnodion cofrestru a rhestrau dirprwyon;

(i) y pecynnau sy'n cynnwys y rhestr pleidleiswyr post a'r rhestr pleidleiswyr post drwy ddirprwy.

Dangos etc. dogfennau

63.—(1) Mae'r rheol hon yn gymwys mewn perthynas â'r dogfennau a ganlyn pan fyddant ym meddiant y swyddog cofrestru (ar ôl cael eu hanfon o dan reol 62)—

(a) papurau pleidleisio a wrthodwyd ac a gyfrifwyd;

(b) pecynnau a seliwyd sy'n cynnwys rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd;

(c) pecynnau a seliwyd sy'n cynnwys tystysgrifau a ildiwyd gan gwnstabliaid neu staff swyddogion canlyniadau o dan reol 37(4) neu (5).

(2) Caiff llys sirol wneud unrhyw un neu ragor o'r gorchmynion a ganlyn, os yw wedi ei fodloni gan dystiolaeth ar lw fod angen y gorchymyn er mwyn naill ai cychwyn neu gynnal erlyniad am drosedd mewn perthynas â phapurau pleidleisio neu at ddibenion deiseb etholiad—

(a) gorchymyn i archwilio neu ddangos unrhyw un neu ragor o'r papurau pleidleisio a wrthodwyd (gan gynnwys unrhyw bapurau pleidleisio a wrthodwyd yn rhannol);

(b) gorchymyn i archwilio unrhyw un neu ragor o'r papurau pleidleisio a gyfrifwyd;

(c) gorchymyn i agor unrhyw un neu ragor o'r pecynnau a seliwyd sy'n cynnwys—

(i) rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, neu

(ii) tystysgrifau a ildiwyd gan gwnstabliaid neu staff swyddogion canlyniadau o dan reol 37(4) neu (5);

(d) pan wneir gorchymyn i agor unrhyw un neu ragor o'r pecynnau a seliwyd o dan is-baragraff (c), gorchymyn i archwilio neu ddangos y cyfan neu ran o'r cynnwys.

(3) Caiff llys etholiad wneud—

(a) gorchymyn i archwilio unrhyw un neu ragor o'r papurau pleidleisio a gyfrifwyd;

(b) gorchymyn i agor unrhyw un neu ragor o'r pecynnau a seliwyd sy'n cynnwys—

(i) rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, neu

(ii) tystysgrifau a ildiwyd gan gwnstabliaid neu staff swyddogion canlyniadau o dan reol 37(4) neu (5);

(c) pan wneir gorchymyn i agor unrhyw un neu ragor o'r pecynnau a seliwyd o dan is-baragraff (b), gorchymyn i archwilio neu ddangos y cyfan neu ran o'r cynnwys.

(4) Caniateir i orchymyn o dan y rheol hon gael ei wneud yn ddarostyngedig i unrhyw un neu ragor o'r amodau a ganlyn y mae'r llys yn credu eu bod yn briodol—

(a) amodau ynglŷn â phersonau;

(b) amodau ynglŷn ag amser;

(c) amodau ynglŷn â'r lle archwilio a'r dull archwilio;

(d) amodau ynglŷn â dangos neu agor.

(5) Rhaid i lys, wrth wneud gorchymyn o dan y rheol hon i archwilio papurau pleidleisio a gyfrifwyd neu i agor pecyn a seliwyd, osod unrhyw amodau o dan baragraff (4) y mae'r llys o'r farn eu bod yn briodol i sicrhau na ddatgelir y modd y mae etholwr wedi rhoi ei bleidlais oni bai a hyd nes y profwyd—

(a) bod yr etholwr wedi rhoi ei bleidlais, a

(b) bod y bleidlais wedi ei datgan yn annilys gan lys cymwys.

(6) Rhaid i unrhyw berson sy'n rhoi ei effaith i orchymyn o dan y rheol hon i archwilio papurau pleidleisio a gyfrifwyd neu i agor pecyn a seliwyd gymryd gofal i sicrhau na ddatgelir y modd y mae etholwr wedi rhoi ei bleidlais oni bai a hyd nes y profwyd—

(a) bod yr etholwr wedi rhoi ei bleidlais, a

(b) bod y bleidlais wedi ei datgan yn annilys gan lys cymwys.

(7) At yr Uchel Lys y cyfeirir apêl sy'n deillio o orchymyn llys sirol o dan y rheol hon.

(8) Caniateir i bwerau llys sirol o dan y rheol hon gael eu harfer gan unrhyw un neu ragor o farnwyr y llys heblaw mewn llys agored.

(9) Ac eithrio fel y darperir gan y rheol hon, ni chaiff neb—

(a) archwilio unrhyw un neu ragor o'r papurau pleidleisio a wrthodwyd neu a gyfrifwyd;

(b) agor unrhyw un neu ragor o'r pecynnau a seliwyd sy'n cynnwys—

(i) rhestrau rhifau cyfatebol a gwblhawyd, neu

(ii) tystysgrifau a ildiwyd gan gwnstabliaid neu staff swyddogion canlyniadau o dan reol 37(4) neu (5).

Gorchmynion i ddangos etc. dogfennau: darpariaeth atodol

64.—(1) Mae paragraffau (2) a (3) yn gymwys pan wneir gorchymyn o dan reol 63 i swyddog cofrestru ddangos dogfen sydd ym meddiant y swyddog cofrestru ac sy'n ymwneud ag etholiad a bennwyd yn y gorchymyn.

(2) Mae dangos y ddogfen gan y swyddog cofrestru neu asiant y swyddog cofrestru yn y modd a gyfarwyddwyd gan y gorchymyn yn dystiolaeth bendant bod y ddogfen yn ymwneud â'r etholiad a bennwyd.

(3) Os bydd pecyn o bapurau pleidleisio sydd ag arnodiad ar y pecyn yn cael ei ddangos gan y swyddog cofrestru neu asiant y swyddog cofrestru i gydymffurfio â'r gorchymyn, mae'r arnodiad yn dystiolaeth prima facie mai'r papurau pleidleisio yw'r hyn y mae'r arnodiad yn dweud eu bod.

(4) Mae paragraff (5) yn gymwys pan fo swyddog cofrestru neu asiant swyddog cofrestru, er mwyn cydymffurfio â gorchymyn o dan reol 63, wedi dangos—

(a) papur pleidleisio sy'n honni ei fod wedi ei ddefnyddio mewn etholiad, a

(b) rhestr rhifau cyfatebol a gwblhawyd a oedd yn cael ei defnyddio yn yr etholiad, gyda rhif wedi ei farcio mewn ysgrifen wrth ochr rhif y papur pleidleisio hwnnw ar y rhestr.

(5) Mae dangos y papur pleidleisio a'r rhestr yn dystiolaeth prima facie mai'r etholwr y rhoddwyd ei bleidlais gan y papur pleidleisio hwnnw oedd y person yr oedd ei gofnod adeg yr etholiad yn y gofrestr etholwyr, neu ar hysbysiad a ddyroddwyd o dan adran 13B(3B) neu (3D) o Ddeddf 1983, yn cynnwys yr un rhif â'r rhif a ysgrifennwyd ar y papur pleidleisio.

Cadw a dinistrio dogfennau a anfonwyd at y swyddog cofrestru

65.—(1) Rhaid i'r swyddog cofrestru gadw'r holl ddogfennau a anfonwyd o dan reol 62 am gyfnod o flwyddyn sy'n dechrau â'r diwrnod y daethant i law'r swyddog cofrestru.

(2) Ar ddiwedd y cyfnod hwnnw o flwyddyn, rhaid i'r swyddog cofrestru beri i'r dogfennau gael eu dinistrio oni chyfarwyddir fel arall gan orchymyn llys sirol, Llys y Goron, llys ynadon neu lys etholiad.

Dinistrio ffurflenni cyfeiriad cartref gan y swyddog canlyniadau

66.—(1) Rhaid i'r swyddog canlyniadau ddinistrio ffurflen cyfeiriad cartref pob ymgeisydd—

(a) drannoeth y 35[ain] diwrnod ar ôl i'r swyddog canlyniadau ddychwelyd enwau'r cynghorwyr a etholwyd, oni bai bod deiseb etholiad sy'n amau etholiad neu ddychweliad yr ymgeiswyr yn cael ei chyflwyno cyn y diwrnod hwnnw;

(b) os cyflwynir deiseb etholiad sy'n amau etholiad neu ddychweliad cynghorwyr cyn y diwrnod hwnnw, cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl i'r achos ynglŷn â'r ddeiseb ddod i ben (gan gynnwys achos yr apêl, pan geir apêl).

(2) Er mwyn penderfynu ar y diwrnod y mae'n rhaid dinistrio ffurflenni cyfeiriad cartref ymgeiswyr, rhaid diystyru unrhyw ddiwrnod sy'n ddiwrnod eithriedig.